

ANNA CZAPLA

NAZWY ETNICZNE
W HISTORYCZNEJ ZIEMI LWOWSKIEJ

WSTĘP

Podstawę analizy w niniejszym artykule stanowią nazwy etniczne miejscowości (samodzielne jednostki osadnicze) położonych na obszarze historycznej ziemi lwowskiej. Przez nazwy etniczne rozumiem miana „oznaczające w najdawniejszym stanie rzeczy mniejszą lub większą gromadę ludzką na podstawie właściwości zamieszkałego przez nią skrawka ziemi, pochodzenia z pewnej okolicy lub miejscowości, charakterystycznego dla niej pożywienia itd.”¹. Z czasem nazwy te zaczęły oznaczać nie tylko ludzi, ale i osady przez nich zamieszkiwane, stając się ich wyłącznym określeniem.

Z punktu widzenia fleksyjnego rzeczowniki tkwiące w podstawie nazwy mają postać mianownika l. mn. w formie nieosobowej. Jest to forma, która pozwala odróżnić nazwy miejscowe od używanych współcześnie nazw mieszkańców, np. *Brzeżany* – *Brzeżanie*. Nazwy etniczne oznaczały pierwotnie ludzi i miały wówczas męskoosobową końcówkę mianownika. Proces urzeczowienia formy dokonał się prawdopodobnie w tym samym czasie, kiedy podobnej ewolucji ulegały inne pluralne nazwy odosobowe – patro-

---

Mgr ANNA CZAPLA – doktorantka Zakładu Języka Polskiego KUL; adres do korespondencji: Al. Raclawickie 14, 20-950 Lublin.

¹ W. Taszycki, *Słowiańskie nazwy miejscowe (Ustalenie podziału)*, Kraków 1946; przedruk w: t e n ż e, *Rozprawy i studia polonistyczne*, t. I, Wrocław–Kraków 1958, s. 262.

nimiczne i służebne, tj. w okresie od poł. XIII do poł. XIV w.² Pod względem formalnym omawiane etnika są nazwami zbudowanymi przyrostkami *-janinъ- // *-ěninъ-, *-(ov-, ev-)itjo, *-(ov-, ev-, in-)ьcb, -any, -ynie, -acze oraz tworami bezsufiksalnymi typu *Tuligłowy, Czechy*.

Ziemia lwowska długo nie miała ustalonego obszaru. Tworzyła się z poszczególnych jednostek terytorialnych, które bądź to do niej przyłączano, bądź też od niej oddzielano³. W roku 1376 zaliczono do niej powiat buski, który następnie przydzielono do województwa bełskiego⁴. Z powiatem lwowskim połączył się z czasem (w latach 1439-1443) powiat oleski, następnie w latach 1448-1469 gródecki⁵, w roku 1442⁶ szczyrzecki i – jak domyśla się Jabłonowski – zanikły złoczowski. Powiat żydaczowski zaś, zaliczony ostatecznie do ziemi lwowskiej, uchodził czasem za przynależny do ziemi przemyskiej (1530), czasem za ziemię samoistną. Za podstawę przyjmujemy granice ziemi lwowskiej wykreślone przez Jabłonowskiego⁷ i *Atlas historyczny*⁸.

Artykuł ma na celu zebranie i opisanie jednej samodzielnej grupy nazw. Jest częścią monograficznego opracowania nazw miejscowości historycznej ziemi lwowskiej. Zawiera wycinkowy materiał źródłowy, ograniczony do pierwszych zapisów. Nazwę wyjściową stanowi ustalona forma pierwotna, nazwa, którą podajemy w nawiasie, jest formą polską z okresu przedwojennego, a przedstawiona pismem pogrubionym to współczesna postać ukraińska. Podstawowym kryterium w ustalaniu wyjściowej formy toponimu powinna być chronologia zapisów. Z powodu skąpej i spóźnionej w stosunku do daty ich powstania dokumentacji kryterium to jest zawodne. Dlatego w od-

² M. Malec, *Etonimy. Nazwy narodowości. Nazwy mieszkańców*, w: *Polskie nazwy własne. Encyklopedia*, red. E. Rzetelska-Feleszko, Warszawa–Kraków 1998, s. 184.

³ *Polska XVI w. pod względem geograficzno-statystycznym*, t. VII, cz. 2: *Ziemie Ruskie, Ruś Czerwona*, opisana przez A. Jabłonowskiego, Warszawa 1903, s. 18; F. Persowski, *Osady na prawie ruskiem, niemieckiem i wołoskiem w ziemi lwowskiej*, w: *Badania z dziejów społecznych i gospodarczych*, z. 3, Lwów 1927, s. 4; K. J. Hładysłowicz, *Zmiany krajobrazu w ziemi lwowskiej od poł. XV do pocz. XX w.*, Lwów 1931, s. 101.

⁴ *Archiwum ksiąg Lubartowiczów Sanguszków w Sławucie*, t. V, wyd. Z. L. Radziwiński, Lwów 1891, s. 5.

⁵ *Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej Polskiej z Archiwum tzw. Bernardyńskiego we Lwowie*, t. XIII, wyd. L. Tatomir, F. K. Liske, A. Prochaska, Lwów 1868, s. 5.

⁶ *Polska XVI w. pod względem geograficzno-statystycznym*, s. 25.

⁷ Tamże.

⁸ *Atlas historyczny Rzeczypospolitej Polskiej. Epoka przełomu z w XVI na w XVII*, dział II: *Ziemie Ruskie Rzeczypospolitej*, oprac. A. Jabłonowski, Warszawa–Wiedeń 1899-1904.

niesieniu do większości nazw niepoświadczonych używa się rekonstrukcji ich formy pierwotnej. Z etymologią nazwy wiąże się ustalenie jej polskiej, ukraińskiej, czasem niemieckiej genezy językowej. Za staroruskie uznać należy nazwy powstałe do połowy XIV wieku. Po roku 1340 w związku z napływem ludności polskiej na trytorium ziemi lwowskiej mogły powstawać nazwy polskie i ukraińskie oraz hybrydalne, polszczone. Toponimy takie, jeśli zachowują od początku cechy językowe ruskie, podawane są w formie wyjściowej staroruskiej. Jeśli jednak takich cech nie mają, są prezentowane od początku w formie polskiej. Nie oznacza to, iż dana nazwa jest uznawana za genetycznie polską, choć nie wyklucza się takiej możliwości, zwłaszcza po połowie XIV wieku. Wszystkie wypisy ze słowników i opracowań staroruskich i ukraińskich podawane są w transliteracji. Formy rekonstruowane, hipotetyczne (oznaczone gwiazdką) zapisywane są łacinką. Na końcu artykułu umieszczone są odsyłacze do prac, w których dana nazwa – zwłaszcza o trudniejszej etymologii – już była omawiana. Przede wszystkim uwzględnia się i komentuje inne rozwiązania niż przedstawione w niniejszej pracy.

ZESTAWIENIE NAZW

Wśród nazw etnicznych z obszaru dawnej ziemi lwowskiej można wyróżnić następujące grupy znaczeniowe:

1. *Nazwy określające mieszkańców ze względu na właściwości terenowe:*

a) utworzone za pomocą sufiksu *-any, -any*:

Brzeżany (*Brzeżany*), pierwsza wzmianka w r. 1375 IstT, s. 100, od 1530 r. prawa miejskie HornK, s. 31, Soch, s. 60, m. pow., brz., T.; ukr. **Bereżany**: *in Brzeszany* 1445 AGZ t. 14, s. 177 – : pol. *brzeg* ‘skraj łądu stykający się z wodą, pobrzeże, też urwisko, bok wąwozu’ SW t. 1, s. 217 (ukr. *bereh* ‘skraj ziemi, który graniczy z powierzchnią jeziora, rzeki’ SUM t. 1, s. 158).

Czerlany (*Czerlany*), osada na prawie rus. PersO, s. 66, wieś w pow. gród., L.; ukr. **Czerljany**: *et Czerlenye* 1408 AGZ t. 9, s. 18 – : pol. *czernelość* ‘czerwona barwa, czerwień’ i *czerlony* ‘mający barwę czerwoną’ SP t. 4, s. 132 (ukr. *czerlenyj* ‘czerwony’ HrNH, s. 149, SUM t. 11, s. 296). N. oznaczająca mieszkańców miejsca czerwonego.

Czołhany (*Czołhany*), wieś w pow. dol., IF.; ukr. **Czowhany**, od r. 1948 **Miżriczczja**: *Czolhany* 1371 KDM t. 3, s. 254 – : ukr. *czowhaty* (pol. *czołgać się*). N. oznaczająca zachowanie mieszkańców ze względu na właściwości miejsca, np. stromeego.

Dąbrowlany (n. oboczna dla miejscowości Horbacze), wieś w pow. pust., L.; ukr. *Horbacze: de Dambrowlany* 1457 AGZ t. 15, s. 1 – : ukr. *dibrowa* (pol. *dąbrowa* Sstp t. 2, s. 42).

Dobrzany (*Dobrzany*), osada na prawie niem. PersO, s. 80, wieś w pow. gród., L.; ukr. **Dobrzany**: *de Dobrzany* 1451 AGZ t. 14, s. 324 – : pol. *dobry* (ukr. *dobryj*) lub wczesna adideacja pol. *debra* (< **d̥bra* ‘urwiste, zarosłe wzgórze, wśród których płynie potok’ Sstp t. 2, s. 46) (ukr. *debra* ‘przepaść, dół w lesie’ SUM t. 2, s. 228, HrNH, s. 35, Rud, s. 19) do *dobry* MPrzem, s. 71. ChudU, s. 255: n. os. *Dobrzany* < *Dobr̥*.

Doliniany (*Doliniany*), wieś w pow. gród., L., ukr. **Dołynjany**: *de Dolinyani* 1443 AGZ t. 14, s. 79 – : *dolina* L t. 1, s. 477 (ukr. *dołyňa*).

Doliniany (*Doliniany*) wieś w pow. roh., IF.; ukr. **Dołynjany**: *de Dolyynyany* 1475 AGZ t. 14, s. 176 – : jw.

Dublany (*Dublany*), grodzisko JanuszL, s. 57, wieś w pow. nest., L.; ukr. **Dubljany**: *Mikytha de Dublany* 1440 AGZ t. 14, s. 10 – : ukr. *dub* (pol. *dąb*).

Dubrowlany (*Dobrowlany*), wieś w pow. żyd., L.; ukr. **Dobriwljany**: *Dubrowlani* 1578 *ŻdźA* t. 18, s. 80 – : ukr. *dubrowa* (pol. *dąbrowa*).

Hliniany (*Gliniany*), daw. grodzisko Zam, s. 8, m. od 1397 Horn, s. 66, m. pow. zł., T.; ukr. **Hlynjany**: *w nasom seli Hlinyenyh* 1395 Kur t. 6, s. 133; *nostros oppido Gliniany* 1397 AGZ t. 1, s. 10 – : ukr. *hłyňa* (pol. *gлина* ‘mieszanka różnych krzemianów glinu’, ‘wszelka ziemia’ SW t. 1, s. 806).

Jezierzany (*Jezierzany*), zag. wieś w pow. roh., IF.: *a villa Jezierzany* 1439 Kur t. 8, s. 61 – : pol. *jezioro* (ukr. *ozero* SUM t. 5, s. 653).

Kurzany (*Kurzany*), wieś w pow. brz., T.; ukr. **Kurjany**: *de Curzani* 1485 AGZ t. 15, s. 232 – : pol. *kurz* (ukr. *kurjawa*, dial. *kurja*).

Łdziany (*Łdziany*), wieś w pow. roż., IF; ukr. **L’dzane**, dziś *Werbiwka*: *Ldziany* XVI w. Jabł – : ukr. *lid, l’odu* SUM t. 4, s. 508 (pol. *lód*) „Ruś wedle *lon, lna* mylnie *lod, lda* odmienia” BrSE, s. 301.

Łopuszany, pierwsza wzmianka w r. 1532 ŁCh, s. 27, wieś w pow. zb., T.; ukr. **Łopuszany**: *Łopuszany* XVI w. Jabł – : pol. *łopuch* BrSE, s. 312, *łopucha* bot. ‘jakaś roślina, może łopian, *Arctium lappa* albo rzodkiew świerzopa, *Raphanus raphanistrum*’ Sstp t. 4, s. 120 (ukr. *łopuch* ‘burzan, chwasty, rzep’ SUM t. 4, s. 547).

Łubiany (*Lubiana*), osada na prawie niem. PersO, s. 70, wieś w pow. mikoł., L.; ukr. **Łubjana**: *Lubiane* 1421 AGZ t. 10, s. 4 – : w związku z pierwiastkiem pol. *lub-* // *łub-* (ukr. *l'ub* // *łub*), por. pol. *łub* ‘kora’ Sstp t. 4, s. 127 (ukr. *łub* ‘ts.’ lub ‘teren podmokły, na którym rośnie gęsta trawa’ RospSE, s. 195). ChudU, s. 129: od *Ljuba* : *Ljubymyrь*.

Łuczany (*Łuczany*), wieś w pow. żyd., L.; ukr. **Łuczany**: *et Luczany* 1457 AGZ t. 5, s. 200 – : ukr. *łuka* SUM t. 4, s. 553 (pol. *łąka*).

Mohylany (*Mohylany*), wieś w pow. nest., L.; ukr. **Mohyljany**: *Mohylany* 1399 Abraham dok. 6, s. 102 – : ukr. *mohyla* ‘wysoki nasyp na grobie’ SUM t. 4, s. 772 (pol. *mogiła* ‘kopiec graniczny albo nagrobny, pagórek, kupa ziemi’ Sstp t. 4, s. 324).

Nagórzany (*Nagórzany*), wieś w pow. pust., L.; ukr. **Nahorjany**: *Nagorzani* 1578 ŻdżA t. 18, s. 64 – : pol. *na górze* (ukr. *na hori*).

Olszany (*Olszany*), wieś w pow. jaw., L.; ukr. **Wilszanycja**: *Olszany* 1469 ŻdżB t. 18, s. 19 – : pol. *olcha*, por. *olsza* ‘drzewo olszowe, calnus’ SW t. 3, s. 766 (ukr. *wil'cha* SUM t. 1, s. 675).

Oszany (*Hoszany*), wieś w pow. mikoł., L.; ukr. **Hoszany**, dziś *Hradiwka*: *Oschany* 1443 Kur t. 3, s. 86 – : pol. *osa* ‘osika’ (ukr. *osyka*). ChudU, s. 82: n. oznaczająca osadników z Hoszowa.

Pczany (*Pczany*), wieś w pow. żyd., L.; ukr. **Pczany**: *de Pczani* 1443 AGZ t. 14, s. 89 – : w związku z psł. **pьt-*, por. ukr. *poczka* ‘pękowie’ (pol. *pecka* ‘pestka’) BrSE, s. 401. N. etn. o znaczeniu trudnym do sprecyzowania **pьtjane*.

Piantniczany (*Pietniczany*), osada na prawie pol. PersO, s. 72, wieś w pow. żyd., L.; ukr. **P'jatniczany**: *de Pantniczany* AGZ t. 14, s. 168, r. 1441 – : ukr. (*sw'ata*) *P'jatni(-y)c'a* (pol. *piątek*). N. oznaczająca mieszkańców wsi, w której znajdowała się cerkiew pod tym wezwaniem.

Pleśniany (*Pleśniany*), wieś w pow. zb., T.; ukr. **Plisnjany**: *Pleśniany* XVI w. Jabł – : pol. *pleśń* ‘szarozielony nalot’ (ukr. *pliseń*).

Podniestrzany (*Podniestrzany*), wieś w pow. żyd., L.; ukr. **Piddni-strjany**: *Podnyestczany* 1497 AGZ t. 16, s. 275 – : pol. *pod Dniestrem* (ukr. *pid Dnistrom*). Przez południową część wsi przepływa Dniestr.

Pomorzany (*Pomorzany*), daw. grodzisko Zam, s. 8, osada na prawie niem. od 1456 PersO, s. 84, m. w pow. zł., L.; ukr. **Pomorjany**: *de Pomorzani* 1459 AGZ t. 6, s. 45 – : pol. *pomorze* (ukr. *pomorja*) lub *Pomorzani* // *Pomorzani* ‘mieszkaniec wybrzeża morskiego, Pomorza dzisiejszego’ SW t. 4, s. 574. Być może Pomorzany są wsią jeniecką. Ponieważ książęta rus.

na Pomorze nie docierali, przeto należy przyjąć, że w tej strefie pogranicznej osadzili Pomorzan monarchowie pol. Na12, s. 39.

Popielany (*Popielany*), wieś w pow. pust., L.; ukr. **Popeljany**: *Popielany* 1515 ŻdZA t. 18, s. 153 – : pol. *popiół* (ukr. *popił*). Prawdopodobnie n. oznaczająca mieszkańców terenu po wypalonym lesie.

Potoczany (*Potoczany*), osada na prawie niem. od r. 1430 PersO, s. 68; Soch, s. 36, wieś w pow. brz., L.; ukr. **Potoczany**: *Pothoczany* 1357 AGZ t. 2, s. 9 – : pol. *potok* (ukr. *potik*).

Rozworzany (*Rozworzany*), wieś w pow. zł., L.; ukr. **Rozwarjany**: *et villa Rozworzany* 1389 Kur, t. 6, s. 67 – : pol. *rozwór* ‘otwór, dziura, rozpadlina, parów’ SW t. 5, s. 735 (brak odpowiednika ukr.). Inaczej Zal, s. 144 oraz Pluskota, s. 105: od n. os. *Rozwora*. ChudP, s. 191: od n. miejsc. *Rozważ*.

Rytwi any, zag. miejscowość k. Markopola w pow. zb., T.: *Derslaum de Rithwyani* 1464 AGZ t. 6, s. 91 – : w związku z pierwiastkiem *rytw-*, por. pol. *rytwina* ‘darnina’ L t. 5, s. 180, *ryć* BrSE, s. 471 (ukr. *rytw-*, por. *rytwyna* ‘głęboki wybój z wodą i błotem’ SUM t. 8, s. 542).

Rzeczyczany (*Rzeczyczany*), pierwsza wzmianka w. XIV w. IstL, s. 260, wieś w pow. gród., L.; ukr. **Reczyczany**: *Rzeczyczany* 1515 ŻdZA t. 18, s. 1 – : pol. *rzeczyca* ‘daw. koryto rzeki’ Sstp t. 8, s. 96 lub ‘mała rzeka’ (brak odpowiednika ukr.).

Stawczany (*Stawczany*), osada na prawie niem. w r. 1453 PersO, s. 67, Soch, s. 36, wieś w pow. pust., L.; ukr. **Stawczany**: *versus Stawczani* 1396 AGZ t. 2, s. 37 – : pol. *stawek* (ukr. *stawok*).

Szumłany (*Szumłany*), wieś w pow. brz., L.; ukr. **Szumljany**: *Schomlany* 1448 AGZ t. 14, s. 275 – : ukr. *szum* ‘szumiący wodospad, wir wodny’ JuUTH, s. 50 i 89 (pol. *szum* ‘odgłos m. in. wody’ Sstp t. 5, s. 587).

Wyrblany (*Wierzbiany*), wieś w pow. jaw., L.; ukr. **Werbljany**: *Vyrblany* 1456 AGZ t. 5, s. 195 – : ukr. *werba* SUM 1, s. 325 (pol. *wierzba*).

Wyżniany (*Wyżniany*), od 1720 prawo niem. PersO, s. 82, wieś w pow. zł., L.; ukr. **Wyżnjany**: *ВиЖНАНЬ* 1370 Roz t. 1, s. 12 – : ukr. *wyżnyj* (pol. *wysoki*).

b) utworzone za pomocą sufiksu *-(ow)ce*:

Bielawce (*Bielawce*), wieś w pow. br., L.; ukr. **Bilawci**: *Bielawce* XVI w. Jabł – : pol. *bielawa* ‘łąka mniejsza od bieli’, ‘pastwisko’, ‘pastwisko z ról

opustoszałych' Mosz, s. 2 (brak odpowiednika ukr.) lub n. os. pol. *Bielawa* SSNO t. 1, s. 142; SEM t. 6, s. 3 (ukr. *Biława). N. etn. lub patr.

Brzozdowce (*Brzozdowce*), osada na prawie niem. PersO, s. 69, mtko w latach 1526-1551 HornK, s. 32, wieś w pow. mikoł., L.; ukr. *Berezowci*: *Brzosdowcze* 1446 AGZ t. 14, s. 229 – : pol. *brzost* 'wiąz' L t. 1, s. 185 (ukr. *berest* 'ulmus pestrus' Mak, s. 385) lub n. os. pol. *Brzost*, *Brzest* SSNO t. 1, s. 266 (ukr. *Berest). N. etn. lub patr.

Bryńce (*Bryńce Cerkiewne*), m. od 1603 HornK, s. 32, w pow. żyd., L.; ukr. *Bryńci Cerkowni*, dziś *Wybranówka*: *et Branicze* 1374 AGZ t. 7, s. 17 (zapis niepewny); *de Brancze* 1464 AGZ t. 9, s. 93 – : w związku z pierwiastkiem *brń-* 'wyobrażenie wód moczarowatych, błotnych' oraz 'wyobrażenie wód górskich, czystych, rwących, tryskających' Rozw, s. 16, por. ukr. *brjesty* 'brnąć', pol. *Brynica* BrSE, s. 40. ChudU, s. 47: od n. miejsc. *Bryń* lub od n. os. *Bran*.

Hrebeńce (*Hrebeńce*), wieś w pow. nest., L.; ukr. *Hrebenci*: *Grzebyencze* 1399 Abraham dok. 6, s. 103 – : ukr. *hrebiń* 'grzebień góry lub wzniesienia' Hr t. 1, s. 323 (pol. *grzebień*) lub n. os. ukr. *Hrebeń (pol. *Grzebień* SSNO t. 2, s. 219), por. MPrzem, s. 94: *Hrebenów*. N. etn. lub patr.

Jasionowce (*Jasionowce*), grodzisko JanuszL, s. 25, wieś w pow. zł., L.; ukr. *Jaseniwci*: *Iesyenowcze* 1473 AGZ t. 15, s. 156 – : pol. *jasień* // *jesion* 'fraximus excelsior' SW t. 2, s. 171 (ukr. dial. *jasiń* // *jaseń* // *jasen* Mak, s. 156) lub n. os. pol. *Jasień* SSNO t. 2, s. 452 (ukr. *Jaseń* Red, s. 97). N. etn. lub patr.

Krasnosielce (*Krasnosielce*), wieś w pow. zł., L.; ukr. *Krasnosilci*: *Crasnosielcze* 1475 AGZ t. 15, s. 176 – : ukr. *krasnyj* 'czerwony' oraz ukr. *seło* Hr t. 4, s. 113 (pol. *krasny* oraz *siodło*, później *sioto*, pożyczka z jęz. ukr.). N. oznaczająca mieszkańców wsi odznaczającej się czerwoną glebą.

Lipowce (*Lipowce*), osada na prawie woł. PersO, s. 92, wieś w pow. przm., L.; ukr. *Łypiwci*: *Lypowcze* 1469 ŻdźB t. 18, s. 16 – : pol. *lipa* 'tilia, drzewo z rodziny lipowatych' SW t. 2, s. 746 (ukr. *łypa* SUM t. 4, s. 487, Mak, s. 372) lub n. os. pol. *Lipa* SSNO t. 3, 263 (ukr. *Łypa). N. etn. lub patr.

Młynowce, zag. miejscowość leżała k. Winnik ProchCz, s. 38, w pow. pust., L.: *Mlinowcze in distr. Leopold. Sitam* 1489 AGZ t. 15, s. 266 – : pol. *młyn* SW t. 2, s. 1013 (ukr. *młyn* SUM t. 4, s. 764). N. oznaczające mieszkańców osad z młynem.

Młynowce (*Młynowce*), m. w latach 1569-1589 HornK, s. 31-32, (*Młynowce*), wieś w pow. zb., T.; ukr. *Młyniwci*: *et Młynowcze* 1449 AGZ t. 14, s. 287 – : jw.

Młynowce, wieś w pow. przm., dziś pk Uniowa, L.: *villa Mlinowcze* 1384 AGZ t. 2, s. 19 – : jw.

Nahorce (*Nahorynia*), wieś w pow. żyd., L.: *de Nahorcze* 1403 Proch 19 – : ukr. *na hori* (pol. *na górze*).

Nahorce (*Nahorce Małe*), wieś w pow. kam., L.; ukr. **Mali Nahirci**: *Nahorce* 1362 Kur t. 8, s. 357 – : jw.

Nahorce (*Nahorce Wielkie*), wieś w pow. nest., L.; ukr. **Nahirci**: *de Nahorcze* 1441 AGZ t. 14, s. 39 – : jw.

Nowosielce (*Nowosiółka*), wieś w pow. przm., L.; ukr. **Nowosil'ky**: *Nowossyelcze* 1488 AGZ t. 15, s. 261 – : ukr. *seło*, jw., zob. *Krasnosielce* oraz *nowyj* (pol. *nowy*).

Nowosielce (*Nowosiółki*), wieś w pow. pust., L.; ukr. **Nowosil'ka**: *Nouosielce* 1415 Kur t. 6, s. 491 – : jw.

Nowosielce (*Nowosiółki*), wieś w pow. żyd., L.; ukr. **Nowosil'ky**: *de Nowossyelcze* 1444 ArchS t. 1, s. 40 – : jw.

Nowosielce (n. oboczna dla miejscowości *Nowosielica*), wieś w pow. dol., IF.: *Nowosielcze Podlieskie* 1578 ŻdZA t. 18, s. 82 – : jw.

Orzechowce (*Orzechowczyk*), wieś w pow. br., L.; ukr. **Orichiwczyk**: *Ozeowcze* 1524 SG t. 7, s. 609 – : pol. *orzech* (ukr. *horich*) lub n. os. pol. *Orzech* SSNO t. 4, s. 142 (ukr. *Orěchъ* Tup, s. 347, *Orich* Red, s. 97). N. etn. lub patr.

Podbrzeźce (*Podbereźce*), wieś w pow. pust., L.; ukr. **Pidberezci**: *in villa Podbrzescze* 1454 AGZ t. 2, s. 141 – : *pod brzegiem* (ukr. *pid berehom*).

Podborce (*Podborce*), osada na prawie rus. PersO, s. 43, wieś w pow. pust., L.; ukr. **Pidbirci**: *Podborcze* 1454 AGZ t. 14, s. 400 – : pol. *pod borem* (ukr. *pid borom*).

Podhajce (*Podhajczyki*), wieś w pow. sam., L.; ukr. **Pidhajczyky**: *item Podhaicze* 1437 ArchS t. 2, s. 156 – : ukr. *pid hajom* (pol. *pod gajem*).

Podhajce (*Podhajczyki*), wieś w pow. zł., L.: *Podhajcze* 1499 AGZ t. 15, s. 377 – : jw.

Podhorce (*Podhorce*), wieś powstała na miejscu starożytnego Pleśniska, busk., L.; ukr. **Pidhirci**: *de Podhorcze* 1432 MRP t. 4/3, 386 – : ukr. *pid horoju* (pol. *pod górą*).

Podhorce (*Podhorce*), wieś w pow. mikoł., L.; ukr. **Pidhirci**: *in villam Podhorcze* 1459 AGZ t. 12, s. 262 – : jw.

Podkamieńce (*Podkamieńce*), osada na prawie niem. PersO, s. 83, m. od 1551 HornK, s. 31, wieś w pow. br., L.; ukr. **Pidkamiń**: *Podkamycze* 1441 AGZ t. 14, s. 657 – : pol. *pod kamieniem* (ukr. *pid kamenom*).

Podleśce (*Podleśce*), wieś w pow. zł., L.; ukr. **Pidlissja**: *de Podlesscze* 1457 AGZ t. 15, s. 6 – : pol. *pod lasem* (ukr. *pid lisom*).

Podlipce (*Podlipce*), do r. 1515 *Malczów* IstL, s. 402, wieś w pow. zł., L.; ukr. **Pidlipci**: *Polypcze* 1498 AGZ t. 15, s. 349 – : pol. *pod lipą* (ukr. *pid typoju*).

Podolce (*Podolce*), wieś w pow. sam., L.; ukr. **Podol'ci**: *in Podolcze villam* 1443 AGZ t. 14, s. 821 – : pol. *po dole* (ukr. *po doli*) lub pol. *Podole* 'dolina, nizina' SW t. 4, s. 390 (ukr. *Podillja*), por. Lubaś, s. 114: n. miejsc. *Podolany*.

Pohorce (*Pohorce*), wieś w pow. sam., L.; ukr. **Pohirci**: *Pohorce in distr. Grodecensi sita* 1357 KDM t. 3, s. 109 – : ukr. *po hori* (pol. *po górze*).

Pohorylce (*Pohorylce*), m. w latach 1569-1577 HornK, s. 31-32, wieś w pow. zł., L.; ukr. **Pohorylci**: *de Pohorelcze* 1464 AGZ t. 7, s. 105 – : ukr. *pohoryleć* SUM t. 6, s. 720 (pol. *pogorzelec*).

Pokrowce (*Pokrowce*), wieś w pow. żyd., L.; ukr. **Pokrowci**: *Pokrowcze* 1515 *ŻdźA* t. 18, s. 165 – : ukr. (*sw'ata*) *Pokrowa* 'święto Maryji Panny Nieustającej Pomocy'. N. mieszkańców wsi, w której znajduje się cerkiew pod tym wezwaniem.

Przysowce (*Presowce*), wieś w pow. zb., T.; ukr. **Prysiwci**: *Przysowce* XVI w. Jabł – : ukr. *prysowaty* (pol. *przysuwać*), por. BrSE, s. 526. N. oznaczająca ludzi przysuniętych do zbocza góry, por. co do znaczenia *Tuligłowy*, *Tuczepy*.

Szyszkowce (*Szyszkowce*), wieś w pow. br., L.; ukr. **Szyszkivci**: *Zyszkowce* XVI w. Jabł – : pol. *szyszka* (ukr. *szyszka*) lub n. os. pol. *Szyszka* SSNO t. 5, s. 358 (ukr. *Szyszka* Red, s. 97). N. etn. oznaczająca mieszkańców miejsca, gdzie jest pełno szyszek lub patr.

Woskrzeźmińce (*Oskrzeźmińce*), wieś w pow. roh., IF.; ukr. **Woskresin-ci**: *Woskresinncze* 1440 AGZ t. 1, s. 26 – : ukr. *Woskresinnja* 'Zmartwychwstanie' SUM t. 1, s. 744. N. o znaczeniu jw., zob. *Pokrowce*.

Zabłotce (*Zabłotce*), wieś w pow. br., L.; ukr. **Zabołotci**: *Zablocze* 1440 AGZ t. 14, s. 3 – : pol. *za błotem* (ukr. *za bołotom*).

Zabłotowce (*Zabłotowce*), wieś w pow. żyd., L.; ukr. **Zabołotowci**: *de Zabłotowcze* 1450 AGZ t. 14, s. 292 – : jw. ChudP, s. 105: od n. os. *Zabołot, por. *Zawał*, *Zahora*, *Zasad*.

Zahorce (*Zahorce*), wieś w pow. zł., L.; ukr. **Zahirci**: *Zahorcze villa* 1498 AGZ t. 15, s. 557 – : ukr. *za horoju* (pol. *za górą*).

Zaleśce (*Zaleśce*), wieś w pow. żyd., L.; ukr. **Zalisky**: *Zalescze* 1461 AGZ t. 15, s. 422 – : pol. *za lasem* (ukr. *za lisom*).

Założce (*Założce*), m. od 1524 HornK, s. 31, w pow. zb., T.; ukr. **Założci**: *Zaloscze* 1483 AGZ t. 15, s. 212 – : pol. *za łozami* ‘za drzewami lub krzewami wierzby’ Sstp t. 4, s. 123 (ukr. *za łozamy* SUM t. 4, s. 541).

Zarudce (*Zarudce*), osada na prawie rus. PersO, s. 51, wieś w pow. nest., L.; ukr. **Zarudci**: *Zarudcze* 1386 AGZ t. 2, s. 21 – : pol. *za rudą* (ukr. *za rudoju* : *ruda* ‘rdzawe bagno’ JuUTH, s. 159 lub ‘czerwona metaliczna ziemia’ L t. 5, s. 159, SUM t. 8, s. 895, por. Kurkina, s. 135).

c) utworzone za pomocą sufiksu *-ańce* // *-yńce*:

Ciemierzyńce (*Ciemierzyńce*), wieś w pow. przm., L.; ukr. **Czemyrynci**: *et Czemyryncze* 1389 AGZ t. 2, s. 32 – : pol. *ciemierz*, *ciemierzycza* ‘roślina *Veratrum album*; wykorzystywana była przez Słowian do zatrucia ostrza strzał’ Smocz, s. 170; *czemier*, *cemir* pierwotnie ‘wonne zioła’ BrSE, s. 62 (ukr. *czemir* // *czemernyca* Mak, s. 392). N. etn. lub służ. oznaczająca ludność wyrabiającą zatrute strzały, por. RSłuż, s. 158; *Czemierniki*. ChudP, s. 211: 1. wychodźcy z *Czemyryna* 2. n. patr. od n. os. *Czamera < *Czestymery*.

Czołhańce // Czołhynie (*Czołhynie*) wieś w pow. jaw., L.; ukr. **Czołhyni**: *Czolhancze* 1464 AGZ t. 7, s. 105; *Czelhinye* 1469 ŻdźB t. 18, s. 24 – : jw., zob. *Czołhany*. Por. Spsł, t. 1, s. 140, ros. *prostynia* ‘człowiek prosty, szczerzy’, *gołynia* ‘człowiek biedny’. Pluskota, s. 110: n. dzież.

Dobrzyńce (*Dobrzаницe*), wieś w pow. przm., L.; ukr. **Dobrzyńczci**: *de Dobrzyńczce* 1470 AGZ t. 15, s. 180 – : ukr. *dobryj* jw., zob. *Dobrzany* ‘wieś w pow. pust., gród.’

Kaplińce (*Kaplińce*), wieś w pow. brz., T.: *Kaplińce* XVI w. Jabł – : stp. *kapła* // *kapla* ‘kaplica’ też gw. ‘kropla’ RNaz t. 1, s. 375 (ukr. < pol. *kaplja* Rich, s. 62). N. oznaczająca mieszkańców miejsca, gdzie jest kaplica.

Ledańce (*Ładańce*), wieś w pow. przm., L.; ukr. **Ładańci**: *de Ledencz* 1440 AGZ t. 14, s. 5; *Ledayncze* 1475 AGZ t. 15, s. 176 – : ukr. *lid* < *led* jw., zob. *Łodziany*. N. oznaczająca mieszkańców terenu zimnego.

Żółtańce (*Żółtańce*), wieś w pow. kam., L.; ukr. **Żowtanci**: *villam Zolthancze* 1358 Kur t. 8, s. 355 – : pol. *żółty* (ukr. *żowtyj*). N. mieszkańców miejscowości, której gleba odznacza się kolorem żółtym.

d) utworzone za pomocą sufiksu *-(ow)ice*, użytego w funkcji przynależnościowej, niepatronimicznej (ukr. *-owiczi*):

Brzuchowice (*Brzuchowice*), w obrębie m. Lwowa, pust., L.; ukr. **Brjuchowyczi**: *de Brzuchowice* 1500 AGZ t. 9, s. 180; *Brzuchowicza* 1578 ŻdZA t. 18, s. 71 – : n. w. *Brzuchowica*. Wieś nad Brzuchowicą. N. utworzona drogą derywacji fleksyjnej zrównuje się z typem n. na *-owice*. Pluskota, s. 110; n. odos.

Chyszowice (*Chyszowice*), wieś w pow. gród., L.; ukr. **Chyszewyczi**: *et Chyszowycze* 1442 AGZ t. 14, s. 50 – : stp. *chyża chysza, chyz* ‘chata’ ‘pomieszczenie dla krów’, ‘dom lichy’ (ukr. *chyża* ‘komora, chata’ Hr t. 4, s. 396), ta od niem., *chyz, chyża* Korbut, s. 19 lub n. os. pol. *Chyż* SSNO t. 1, s. 360 (ukr. *Chyż). N. etn. oznaczająca ludzi w chyżach lub patr. Lubaś, s. 35: *Chyszówki* dzierz. bądź kult.

Czołczyce (*Czutowice*), wieś w pow. gród., L.; ukr. **Czołowyczi**: *et Czolczicze* 1443 Kur, t. 8, s. 86 – : pol. *czołko* : *czoło* (ukr. *czoło*) lub n. os. *Czołko, por. *Czoło* SSNO t. 1, s. 428 (ukr. *Czoło). N. etn. oznaczająca ludzi zamieszkałych na miejscu wysuniętym (*na czole*), por. *Czołowo*, *Czołówek*, *Czołowo* SG t. 1, s. 868 lub n. patr.

Czyżycy (*Czyżycy*), wieś w pow. żyd., L.; ukr. **Czyżyczi**: *ville Czazytze* 1464 AGZ t. 9, s. 94 – : pol. *czyż* (ukr. *czyż*) lub n. os. pol. *Czyż* SSNO t. 1, s. 444 (strus. *Czyż* Tup, s. 485). N. etn. lub patr.

Drozdowice (*Drozdowice*), osada na prawie rus. PersO, s. 51, wieś w pow. gród., L.; ukr. **Drozdowyczi**: *Droszdouicze* 1473 MRP t. 1, s. 53 – : pol. *drozd* ‘ptak wróblowaty’ SW t. 1, s. 561 (ukr. *drizd*) lub n. os. pol. *Drozd* SSNO t. 1, s. 526 (ukr. *Drizd* Red, s. 98). N. etn. lub patr.

Grzybowice (*Grzybowice Wielkie*), miejscowość była małym gródkiem o powierzchni ok. 20 arów JaneczP, s. 9, przypis 43, jego pozostałości znajdują się na tzw. „Czarnej górze” Semk, s. 307; JanuszL, s. 56, 63. Osada na prawie niem. JaneczPol, s. 606, wieś w pow. nest., L.; ukr. **Wetyki Hrybowyczi**: *Грибович* 1435 Roz t. 1, s. 31 – : pol. *grzyb* (ukr. *hryb*) lub pol. *Grzyb* SSNO t. 2, s. 224 (*Hryb* Tup, s. 175). N. etn. lub patr.

Krostkowice, zag. miejscowość, leżała w okolicy Dziewiętnik, w pow. żyd., L.: *villam Krostkovicze* 1443 AGZ t. 9, s. 57 – : pol. *krostka* : *krosta* ‘nierówności, parchy, strupy’ (ukr. *korostka* : *korosta*) lub n. os. pol. *Krostka, por. *Krost* SSNO t. 3, s. 148 (ukr. *Korostka). N. etn. oznaczająca mieszkańców miejsca pagórkowatego lub patr.

Krzywice (*Krzywice*), wieś w pow. zł., L.; ukr. **Krywyczi**: [in] *Krzywicz* 1453 AGZ t. 14, s. 368 – : pol. *krzywy* (ukr. *krywyj*). N. oznaczająca mieszkańców krzywego miejsca.

Lesienice (*Lesienice*), wieś w pow. pust., L.; ukr. **Łysynyczi**: *ze wsią Lesienicami* 1411 AGZ t. 10, s. 3 – : pol. *leśny* (ukr. *lisnyj*) lub n. os. pol. *Lesień* SSNO t. 3, s. 246; SEM t. 6, s. 28 (ukr. *Liseń). N. etn. lub patr.

Leśniowice (*Leśniowice*), wieś w pow. gród., L.; ukr. **Lisowyczi**: *Lesznyewicze* 1440 AGZ t. 14, s. 18 – : jw. N. etn. lub patr.

Leśniowice (*Leśniowice*), wieś w pow. pust., L.; ukr. **Lisnewyczi**: *de Lesnowicze* 1396 AGZ t. 2, s. 37 – : jw. N. etn. lub patr.

Obłaznice (*Obłaznica*), wieś w pow. żyd., L.; dziś ukr. **Obłaznycja**: *y wiwiedli Obłaznicz* 1411 AGZ t. 3, s. 164 – : pol. *obłazny*, por. pol. *obłaz* ‘kołująca droga, wąska, górską, którą się objeżdża’ L t. 3, s. 391 (ukr. *obłaz* ‘stroma goła skała’ Rud, s. 26, SUM t. 5, s. 518).

Połonice (*Połonice*), osada na prawie rus. PersO, s. 51, wieś w pow. busk., L.; ukr. **Połonyczy**: *Polonicze* 1485 MRP t. 1, 1796 – : w związku z pierwiastkiem psł. *pol-n, por. ukr. *połonie*, *połonina* ‘lasy, góry’ (pol. *płon* ‘ziemia nieurodzajna’) BrSE, s. 422 lub *połonie* // *płon* ‘o miejscu nie zamierzającym’ L t. 4, s. 310; BrSE, s. 422.

Przełbice (*Przełbice*), osada na prawie rus. PersO, s. 34, wieś w pow. jaw., L.; ukr. **Pryłbyczy**: *de Przełbicze* 1447 AGZ t. 14, s. 240 – : pol. *prze(de)łbica* ‘hełm ryceski zakrywający twarz’ BańSE t. 2, s. 860 : *prze(de)łb(e)m* : *perdlǫb-ica por. *łeb* ‘czaszka’ BrSE, s. 309 (ukr. *pered łobom*). Może n. etn. oznaczająca mieszkańców spod gołej góry. Pluskota, s. 103: n. atr.

Rudnice (*Rudańce*), wieś w pow. kam., L.; ukr. **Rudanci**: *Rudnicze* 1392 Kur t. 6, s. 101 – : pol. *rudny* : *ruda*, jw., zob. *Zarudce*.

Witwice (*Witwice*), wieś w pow. dol., IF.; ukr. **Wytwycja**: *de Wytwycze* 1464 AGZ t. 7, s. 105 – : pol. *witwa* ‘rodzaj wierzby’ BrSE, s. 613 (ukr. *łozyna*). Pluskota, s. 115: równa n. rzeki.

e) *-ynie*:

Borynie (*Borynicze*), miejscowość starsza niż wskazują na to pierwsze zapisy JanuszL, s. 40, wieś w pow. żyd., L.; ukr. **Borynyczi**: *Борыни* 1424 Roz t. 1, s. 24 – : od ukr. *bor* > *bir* (pol. *bór*).

Olbynie (*Ubinie*), wieś w pow. kam., L.; ukr. **Ubyni**: *de Olbyn* 1446 AGZ t. 19, s. 484 – : niej. pod. ChudU, s. 212: 1. *Ubyně od *Ubyněh* 2. *Ubynja od *Ub : *Ubawa*.

Rachynie (*Rachin*), wieś w pow. dol., IF.; ukr. **Rachynja**: *Rachinia* 1469 ŻdźB t. 18, s. 24; *Rachynye* 1515 ŻdźA t. 18, s. 166 – : pierwotnie *Rachynie* od pol. *rachać, por. *rechotać* (ukr. *peżomamu* SUM t. 8, 479), por. RospSE, s. 318: *Rachanie* od *Rachañ* : *Radostaw*. N. etn. oznaczająca ludzi o wesołym usposobieniu, por. n. miejsc. *Szehinie* oznaczającą ludzi nerwowych MPrzem, s. 335.

Stuhynie, wieś zag. k. Kadłubisk, w pow. br., L.: *Stochyn* 1515 ŻdźA t. 18, s. 158, r. 1515; *Stohyń* także *Stochynie*, *Stuchynie* 1882 SG t. 3, s. 660 – : w związku z pierwiastkiem ukr. *stuch* – por. *stuchtyj* (pol. *stach-*, por. *stęchły* BrSE, s. 570).

f) -acze:

Horbacze (*Horbacze*), wieś w pow. pust., L.; ukr. **Horbaczi**: *alias Harbacz de Dambrowlany* 1457 AGZ t. 15, s. 1 – : ukr. *horb* (pol. *garb*) ‘krzywosć, zmarszczka, fałd, pagórek’ L t. 2, s. 22, u Słowian jest to prasłowo dla ‘karku, garbu, zmarszczku i wierzchu’ BrSE, s. 134. N. etn. oznaczająca mieszkańców dąbrowy i miejsca górzystego.

g) -y:

Tuczepy (*Tuczapy*), daw. osada JanuszL, s. 34, osada na prawie niem. PersO, s. 70, wieś w pow. gród., L.; ukr. **Tuczapy**: *Thucempi* 1438 AGZ t. 13, s. 76 – : *tu czępić* (ukr. *tut czapity*) WilkońT, s.152-153. N. *Tuczepy* oznaczająca ludzi przycupniętych, skupionych wokół jakiegoś miejsca.

Tuligłowy (*Tuligłowy*), wieś w pow. gród., L.; ukr. **Tułyhołowy**: *de Tuligłowy* 1445 AGZ t. 5, s. 149 – : pol. *tulić głowę* (ukr. *tułyty* ‘stać, siedzieć w ciasnocie’ SUM t. 10, s. 314 *hołowu*) MPrzem, s. 281. N. o znaczeniu podobnym jak *Tuczepy*.

2. Nazwy wskazujące na pochodzenie mieszkańców z określonej miejscowości, o różnorodnej strukturze: *-(ow)ce*, *-ańce*, *-’any*, *-ice*:

Bołszowce (*Bołszowce*), mtko od r. 1578 SG t. 1, s. 304 w pow. roh., IF.; ukr. **Bołszowci**: *Bołszowce* 1493 ArchS t. 2, s. 245 – : *Bołszów* ‘miejscowość zag. k. Remenowa’ JaneczP, s. 13.

Bobrczany (*Bubszczany*), wieś w pow. zł., L.; ukr. **Bubszczany**: *Bobrczani* 1454 AGZ t. 14, s. 510 – : *Bóbrka* ‘m. w pow. przm.’.

Dołobowice, wieś zag., leżąca w pow. sam., L.: *Dołobowycze* 1472 AGZ t. 15, s. 139 – : *Dołobów* ‘miejscowość w pow. sam’.

Haliczany (*Haliczany*), pierwsza wzmianka w XV w., wieś w pow. gród., L.; ukr. ***Hałyczany***: *Haliczany* XVII w. LWR, s. 193 – : *Halicz* ‘m. będące centrum ziemi halickiej’.

Hołoskowice (*Hołoskowice*), osada założona na prawie niem. Soch, s. 60, wieś w pow. br., L.; ukr. ***Hołoskowyczi***: *Hołoskowice* XVI w. Jabł – : *Hołosko* < *Hołowsko* ‘wieś w pow. pust.’ lub n. os. ukr. *Hołosko (pol. *Głosek* SSNO t. 2, s. 130). N. etn. lub patr.

Krechowice (*Krechowice*), wieś w pow. róż., IF.; ukr. ***Krechowyczi***: *wieś Krechowice* 1551 AGZ t. 1, s. 64 – : *Krechów* ‘wieś pow. nest.’ lub n. os. ukr. *Krech* Mor, s. 105 (pol. *Krzech* SSNO t. 3, s. 158). N. etn. lub patr.

Litewczyce (*Litewka*), wieś w pow. mikoł., L.; ukr. ***Litowka***: *Litewczicze* 1427 Proch, 64, s. 51 – : pol. *Litewka* (ukr. *Łytowka*), ta od pol. *Litwa* (ukr. *Łytwa*). N. etn. oznaczająca przybyszy z Litwy stanowiących osobną małą Litwę.

Ponikowce (*Ponikowce*), wieś w pow. br., L.; ukr. ***Ponykowycja***: *Ponykowycze* 1515 Żdża t. 18, s. 157 – : *Ponikwa* ‘wieś w pow. br.’ Pluskota, s. 103; n. patr. od n. os. *Ponycz*.

Przemysłany, m. pow., L.; ukr. ***Peremyszljany***: *Premislani* 1437 AGZ t. 13, s. 23 – : *Przemysł* ‘m. pow.’.

Stryjańce (*Stryhańce*), wieś pow. brz., T.; ukr. ***Stryhanci***: *Striancze* Żdża t. 18, s. 67, r. 1578 – : *Stryj* ‘m. pow.’.

3. Nazwy najczęściej o charakterze przezwiskowym wskazujące na właściwości psychiczne i fizyczne ludzi, o różnorodnej strukturze *-ały*, *-ynie*, *-any*, *-ańce*, *-ińce*, *-y*:

Buczały (*Buczaly*), wieś w pow. gród., L.; ukr. ***Buczaly***: *Buczaly* XVI w. Jabł – : pol. *buczeć*, *bęczeć* ‘o bydło, wodzie, kominie, o wszelkim wzdęciu’, por. *buczny* ‘nadęty’, ‘szumny’ BrSE, s. 46 (ukr. *buczaty : *bucza* ‘szum, krzyk, trwoga’) lub pol. *Buczał* SNazw t. 1, s. 538 (ukr. *Buczal). N. etn. o charakterze przezw. lub n. rod. Pluskota, s. 106; n. mieszkańców ze względu na miejsce osiedlenia.

Czestynie (*Czestynie*), wieś w pow. kam., L.; ukr. ***Czestyni***: *de Czastynie* 1437 AGZ t. 13, s. 47 – : pol. *czestny* (*// czesny*) ‘cnotliwy’ i in. Sstp t. 1, s. 374 (ukr. *czesnyj*). N. oznaczająca ludzi zasługujących na szacunek. Pluskota, s. 109; n. dzierz.

Czuczenosy (*Czupernosy*), wieś w pow. przm., L.; ukr. *Czupernosiw*: *de Schczuczenosi* 1446 AGZ t. 14, s. 200 – : ukr. *czuczeto* ‘strach na wróble’ oraz *nos* (brak odpowiednika pol., por. *czupryna*, oraz *nos*). Por. DomN, s. 85: *Mokronosy*. ChudP, s. 95: od *Czupernos ‘ten, kto nosił długie czub’.

Czuczenosy (*Kiernica*), wieś w pow. gród., L.; ukr. *Керниця*, daw. *Czuczenosy*: *in Szczuczenossy* 1465 AGZ t. 15, s. 40 – : jw. Zal s. 29: od n. os. typu przew. ChudP, s. 96: od *Szczuczenos.

Neterpińce (*Neterpińce*), wieś w pow. zb., T.; ukr. *Neterpyńci*: *Neterpińci* 1885 SG t. 6, s. 960 – : ukr. *neterpa (pol. *niecierpa). N. oznaczająca ludzi nerwowych, niecierpliwych. ChudP, s. 154: od n. os. *Neterp : *Terpy-my*. Pluskota, s. 109: n. dzierz.

Niesmiennicze, osada zag., leżąca niegdyś w pobliżu Głińska JaneczP, załącznik do artykułu, wieś w pow. nest., L.: *Nyeczniewicza* 1368 KDM t. 3, s. 225; *Nysmyennycze* 1463 AGZ t. 6, s. 80 – : może w związku z pol. *nie śmiać*, por. *nieśmiały* (ukr. *ne smijaty*, por. *nesmilywyj*). N. oznaczająca ludzi nieśmiałych. Pluskota, s. 109: n. dzierz. (por. *Nieswięt*).

Pieczychwosty (*Pieczychwosty*), wieś w pow. kam., L.; ukr. *Peczychwosty*: *in Pieczychosty* 1441 AGZ t. 2, s. 107 – : pol. *mieć w pieczychwosty* (ukr. *maty w turboti chwosty*) ‘dbać o swój ogon, troszczyć się tylko o siebie’. HrabecZ, s. 82: n. przew. *Pieczychwosty* semantycznie nie do końca jasna. ChudP, s. 81: *Peczyhost.

Pieniakowce (*Pieniaki*), osada na prawie pol. PersO, s. 63, wieś w pow. br., L.: *Pyenyakowcze* 1515 Żdża t. 18, s. 158 – : stpol. *pienić się* ‘tworzyć, toczyć pianę’ (ukr. *penjaty* ‘robić wymówki’) lub n. os. pol. *Pieniak* SSNO t. 4, s. 238, *pieniaka* ‘ten, co się lubi procesować’ SW t. 4, s. 149 (ukr. *Penjaka). N. etn. lub patr. Pluskota, s. 106: rod. lub etn. (wieś leży nad rozlewiskiem Seretu).

Pletenice (*Pletenice*), wieś ta była pierwotnie zaściankiem szlacheckim, wieś w pow. przm., L.; ukr. *Pletenyczi*: *Plethenicze* 1441 AGZ t. 2, s. 107 – : ukr. *plesty* (pol. *pleść* przeniesione na ‘gadanię’ BrSE, s. 418) lub n. os. ukr. *Pleten, *Pletenja, por. kres. *Pletenik* SNazw t. 7, s. 393 (pol. *Plecień, *Plecienia). N. etn. oznaczająca ludzi kłótliwych, gadatliwych lub patr.

Przedrzymiechy (*Przedrzymiechy Wielkie*), daw. miejscowość JanuszL, s. 25, osada na prawie rus. PersO, s. 42, wieś w pow. nest., L.; ukr. *Peredrymichy*: *vocatam cum quadam curia Przedrzymiechi dictam i distr. Lem.* 1386 AGZ t. 2, s. 21 – : pol. *przedrzy* oraz pol. *miech // moszna* ‘torba u stroju i u jąder’ BrSE, s. 345 (ukr. *peredry* oraz *mich*). N. etn. o charakterze przew. oznaczająca ludzi zamieszkałych w krzaczastym terenie narażają-

cym mężczyzn na uszkodzenie moszny, por. GórnS, s. 90: *Parzymiechy*, n. rod.; ChudP, s. 79: n. służ. oznaczająca ludzi, którzy zajmowali się przedzieraniem miechów (strus. 'skóry futra' Sr t. 2, s. 252) z nadnieprzańskim *dry* zamiast *dery*.

Strygi, osada nieistniejąca, w pow. pust., L.: *Strygi* 1441 AGZ t. 14, s. 36 – : pol. *stryga* 'gatunek pokus, nocnych upiorów' L t. 5, s. 488 (ukr. *stryha* 'wiedźma'). N. o charakterze przezw., por. GórnW, s. 27: n. rod.

Tadany (Tadany), pierwsza wzmianka w r. 1448 JaneczP, s. 13, osada na prawie niem. Soch, s. 60, m. od 1563 HornK, s. 31, w pow. kam., L.; ukr. *Tadani: inter Thadany* 1454 AGZ t. 14, s. 421; *Tadanye* 1515 Żdża t. 18, s. 157 – : niem. *Thaiding* Korbut, s. 62, por. pol. *tadyńki* 'kłótnie' BrSE, s. 563. N. oznaczająca ludzi kłótliwych. Pluskota, s. 110: może n. dzierz. od n. os. *Tadaj*.

Trawotłoki (Trawotłoki), wieś w pow. zb., T.; ukr. *Trawotołoky: Trawotłoki* XVI w. Jabł – : pol. *trawę tłoczyć* 'gramineae, rodzina przyrodzona roślin kwiatowych jednoliściennych' SW t. 7, s. 101 (ukr. *trawa* oraz *tołoczyty*). N. etn. o charakterze przezw. oznaczająca ludzi zamieszkałych w trawach, deptających tę trawę, por. ChudP, s. 91: od *Trawotołokъ, podobnie Zal, s. 169: n. odos. o charakterze przezw., Pluskota, s. 106: ts.

Turady (Turady), wieś w pow. żyd., L.; ukr. *Turady: Turadi* 1578 Żdża t. 18, s. 78 – : pol. *tu radzi* (ukr. *tut rady*). N. oznaczająca ludzi zadowolonych ze swego miejsca pobytu.

Wołczuchy (Wołczuchy), wieś w pow. gród., L.; ukr. *Wowczuchy: ville Wolczuchi* 1442 AGZ t. 14, s. 66 – : ukr. *wołczuch : *wołk* (pol. * *wilczuch* : *wilk*). N. oznaczająca ludzi podobnych do zwierząt, por. *lěnjuchъ, běluchъ* Spł t. 1, s. 74.

4. Nazwy wskazujące na pochodzenie narodowościowe mieszkańców (tzw. nazwy odplemienne), o różnej strukturze: *-y, -ki, -ce*:

Czechy (Czechy), daw. grodzisko JanuszT, s. 13, wieś w pow. br., L.; ukr. *Czechy: Czechy* 1471 AGZ t. 15, s. 125 – : pol. *Czech* 'z czes. Królestwa rodowity' L t. 1, s. 359 (ukr. *Czech* < *czech* Red, s. 97). Etymologia n. niej., por. szereg dyskusyjnych wersji SSS t. 1, s. 285. ChudU, s. 292: od *Czechъ* : *Czechostawъ*.

Czerkasy (Czerkasy), wieś w pow. pust., L.; ukr. *Czerkasy: versus Czycrassy* 1464 AGZ t. 5, s. 209 – : ukr. *Czerkas (// Czerkies)* 'lud kaukaski, który zamieszkiwał pierwotnie wybrzeża Morza Czarnego na płn.-zach.

Kaukazie', od osetyń. *Käsäg* 'Czerkies', skrót z *čärkasäg* od *cärgas* 'orzeł' SSS t. 2, s. 384, por. strus. *Czerkasъ* Tup, s. 480 // *Czerkes* Red, s. 97 (pol. *Czerkas*, pożyczka z jęz. ukr.).

Czeszki (*Czyszki*), wieś w pow. br., L.; ukr. *Czyszkiw*: *Czyszki* XVI w. Jabł – : jw., zob. *Czechy*. N. z dodatkową cechą deminutywności.

Czeszki (*Czyszki*), wieś w pow. pust., L.; ukr. *Czyszky*: in *Czessky* 1437 AGZ t. 5, s. 91 – : jw.

Duliby (*Duliby*), wieś w pow. żyd., L.; ukr. *Duliby*: *de Duleby* 1454 AGZ t. 14, s. 411 – : ukr. *Dulib* (pol. *Duleb* 'jedno z wschł. plemion, żyjące w górnym biegu Bugu i prawych dopływach Prypeci' URE t. 3, s. 493, lub 'arch. n. Lędzian, zamieszkujących dorzecze górnego i środkowego Bugu – Wołyń i Grody Czerwieńskie' Wasil, s. 181-194). Etymologia n. niej., por. szereg wersji SSS t. 1, s. 399. W językoznastwie utrwaliła się opinia o genezie germ. *Dudlěb* < *Dietleib* < germ. *Dendalaibaz* 'dziedzic ludu' SSS t. 1, s. 399; SEM t. 4, s. 4.

Jatwiahya (*Jatwięgi*), miejscowość o metryce strus. sięgająca czasów migracji plem. bałt., wieś w pow. żyd., L.; ukr. *Jatw'jahy*, dziś *Prybillja*: *Iathrfahy* 1471 AGZ t. 17, s. 50 – : ukr. *Jatw'ah* (pol. *Jaćwięg*) 'plem. bałt. żyjące między Suwalszczyzną a Czarną Hańczą. Etonim ten pozostaje w związku z n. wodną Hańcza i rekonstruuje się jako *Ant-iv-ing-as Nal, s. 23.

Laszki (*Laszki*), wieś w pow. jaw., L.; ukr. *Ljaszky*: *Liaski* 1578 Żdża t. 18, s. 74 – : ukr. etnonim *Ljach* Red, s. 25, Tup, s. 294 (krespol. i półpol. zapożyczone *Lach* zamiast rodzimego *Lęch < *Lędzic* // *Lędzianin* MŁach, s. 43-51). Pod względem etnicznym wszyscy identyfikują ich z Polakami lub ogólniej z grupą lechicką PersL, s. 15. N. z dodatkową cechą deminutywności.

Laszki (*Laszki Dolne*), wieś w pow. mikoł., L.; ukr. *Doliszni*: *Liaski* 1578 Żdża t. 18, s. 74 – : jw.

Laszki (*Laszki Górne*), wieś w pow. mikoł., L.; ukr. *Horiszni*: *Laschky* 1463 AGZ t. 15, s. 430 – : jw.

Laszki (*Laszki Królewskie*), wieś w pow. przm., L.; ukr. *Tarasiwka*: *Leschky* 1469 ŻdżB t. 18, s. 13 – : jw.

Laszki (*Laszki Murowane*), wieś w pow. pust., L.; ukr. *Murowane*: *Laschki* 1444 Kur t. 8, s. 292 – : jw.

Niemcy Podlubieckie (oboczna n. dla miejscowości *Moosberg*), wieś w pow. jaw., L.: *Niemcy podlubieckie* 1885 SG t. 6, s. 691 – : pol. *Niemiec* (ukr. *Hermaneć*).

Peczeniha (*Pieczenia*), wieś w pow. zł., L.; ukr. *Peczenja*: *P(e)czenangy* 1389 Kur t. 8, s. 67; *de Pyeczenyghy* 1473 AGZ t. 15, s. 155 – : ukr.

Peczenih (pol. *Pieczenieg* ‘koczowniczy lud tur.’). N. pochodzi od tur. *pačanak* // *bäčänäk* SSS t. 4, s. 85. ChudP, s. 81: nie wyklucza pod. odos. *Peczynieh.

Prusy (*Prusy*), osada na prawie niem. PersO, s. 66, wieś w pow. pust., L.; dziś ukr. **Prusy**, dziś **Jampil**: *Prussi* 1399 Abraham dok. 7, s. 105 – : pol. *Prus* (ukr. *Prus*). N. oznaczająca przybyszów z Prus. Pluskota, s. 107: raczej rod. niż etn.

Uherce (*Uherce Niezabitowskie*), wieś w pow. gród., L.; ukr. **Uhry**: *Wangercze* 1427 Proch, 64, s. 51; *Uhercze* 1578 *ŻdźA* t. 18, s. 63 – : ukr. *Uhoreć* (pol. *Węgiec*).

Uherce (*Uhorce*), wieś w pow. zł., L.; dziś ukr. **Rozdorizne**: *Uhercze* 1578 *ŻdźA* t. 18, s. 64 – : jw.

Wołochy (*Wołochy*), wieś w pow. br., L.; ukr. **Wołochy**: *Wołochy* XVI w. Jabł – : ukr. *Wołoch* ‘lud. pochodzenia rom. lub zromanizowaną na terenie Półwyspu Bałkańskiego’ (pol. *Wołoch*, pożyczka z jęz. ukr.). N. wywodzona jest od n. plem. celt. *Volcos*, osiadłego w starożytnej Galii Narbońskiej, stała się w jęz. słow. synonimem ludzi zromanizowanych, ludności pasterskiej, pochodzenia rum. w Karpatach i na Bałkanach SSS t. 4, s. 576; SEM t. 4, s. 17.

PODSUMOWANIE

Nazwy etniczne z terenu historycznej ziemi lwowskiej stanowią stosunkowo pokaźną grupę. Na 1048 punktów osadniczych i 1098 sygnujących je nazw 145 (ok. 13 %) to nazwy etniczne. W ziemi przemyskiej występują 84 nazwy na 1200 punktów osadniczych⁹; na 512 punktów osadniczych z obszaru dawnej ziemi sanockiej 11 nazw to nazwy etniczne¹⁰; na terenie byłego województwa lubelskiego zaledwie 8 nazw to nazwy etniczne¹¹; na 5998 osiedli przypuszczalnie istniejących w Małopolsce w drugiej połowie XVI w. przypada tylko 138 nazw etnicznych, co stanowi 2,3% całości nazewnictwa¹².

Drugą cechą wyróżniającą nazewnictwo w ziemi lwowskiej jest obecność nazw etnicznych na *-ynie*. Brak ich w ziemi sanockiej, dawnym województwie lubelskim; w historycznej ziemi przemyskiej znajduje się jedna,

⁹ W. Makarski, *Nazwy miejscowości dawnej ziemi przemyskiej*, Lublin 1999, s. 361-362.

¹⁰ Tenże, *Nazwy miejscowości dawnej ziemi sanockiej*, Lublin 1986.

¹¹ Cz. Kosyl, *Nazwy miejscowe dawnego województwa lubelskiego*, Wrocław 1978, s. 20.

¹² K. Rymut, *Etniczne nazwy miejscowe w Małopolsce*, „Onomastica” 28(1973), s. 22.

zob. *Szahynie*¹³; na obszarze ziemi lwowskiej odnajdujemy ich 8, w tym 2 z wariantywnym sufiksem *-(ań)ce*: *Borynie*, żyd., XV, *Czestynie*, kam., 15, *Olbynie*, kam., XV, *Rachynie*, dol., XV, *Stuchynie*, br., XVI oraz *Czothańce* // *Czołhynie*, jaw., XV, *Nahorce* // *Nahorynie*, żyd., XV. Przyrostek *-ynia*, prócz tego, że tworzy rzeczowniki żeńskie od męskich, może być wykorzystany w toponimach od apelatywów przymiotnikowych, rzeczownikowych, wyrażen przyimkowych oraz od nazw osobowych¹⁴.

Widać, że miejscowości o nazwach tego typu rzadko były grodami (*Borynicze*, *Brzeżany*, *Czechy*, *Dublany*, *Gliniany*, *Grzybowice*, *Pomorzany*, *Przemysłany*, *Przedrzemiechy*), a później miastami (*Bołoszowce*, *Brzozdowce*, *Młynowce*, *Tadanie*), ośrodkami administracyjnymi, obronnymi lub handlowymi. Zdecydowana większość to osady rolnicze. Charakter ten prawie wszystkie utrzymały do dziś. Zaledwie kilka ze 145 miejscowości jest dzisiaj miastami. Skupiały się jednak wokół ważnych grodów, stanowiąc ich zaplecze gospodarcze. Kilka z nich zaginęło. Były to: *Dołobowice*, *Krostkowice*, *Młynowce*, *Niesmiennicze*, *Retwiany*, *Strzygi*, *Stuchynie*.

Dla ustalenia chronologii nazw omawianego typu nie całkiem miarodajne są daty ich pierwszych zapisów, gdyż te wynikają często z nierównomiernej dla wszystkich dzielnic dokumentacji (co jest istotne w odniesieniu do małych wiejskich osad). Pojawienie się pierwszych zapisów nazw etnicznych wygląda następująco: XIV w. – ogółem 23 nazwy, w tym: 3 bezsufiksalne, 8 na *-'any*, 3 na *-(ow)-ice*, 6 na *-(ow)ce*, 2 na *-(yń // ań)ce*, 1 na *-any*. W XV w. – ogółem nazw 91, w tym: 12 bezsufiksalnych, 23 na *-'any*, 33 na *-ce*, 16 na *-owice*, 4 na *-ynie*, 4 z dodatkową cechą deminutywności, 1 na *-acze*. W wieku XVI – ogółem nazw 28, w tym: 4 bezsufiksalne, 6 na *-any*, 11 na *-ce*, 3 na *-owice* oraz 3 z sufiksem deminutywnym *-ki*, 1 na *-ynie* i w XIX w. – 2 na *-y* oraz na *-yńce*.

Wśród nazw etnicznych pochodzących z terenu ziemi lwowskiej znajdujemy najwięcej nazw utworzonych za pomocą formantu *-(ań // -yń)ce* – 53, w tym jedna wariantywnie z sufiksem *-ynie*. W języku ukraińskim przyrostek ten jest dobrze reprezentowany w nazwach mieszkańców¹⁵, stąd też liczne nazwy miejscowości. Sufiks *-ec*, choć bardzo żywotny, w języku

¹³ M a k a r s k i, *Nazwy miejscowości dawnej ziemi przemyskiej*, s. 335.

¹⁴ R. L a s k o w s k i, *Kontynuanty prasłowiańskiego przyrostka *-ynji w języku polskim*, „*Język Polski*” 42(1962), z. 3, s. 172-173; *Słownik prasłowiański*, t. I-VI, red. F. Sławski, Wrocław 1974-1991 – t. I, s. 139.

¹⁵ B. L i n d e r t, *Formanty do tworzenia nazw mieszkańców w językach słowiańskich*, Lublin 1967, s. 51-55.

polskim w funkcji etnonimicznej występuje raczej rzadko¹⁶. W innych ziemiach: w przemyskiej i sanockiej oraz Małopolsce typem produktywniejszym jest typ na *-any*, w województwie lubelskim odnajdujemy tylko jedną nazwę etniczną na *-ce*. Następnie znaczną grupę stanowią nazwy na *-any* – 37. Nazwy z sufiksem *-ice* – 22. Nazw *bezsufiksalnych* znajdujemy – 18, nazw z dodatkową cechą deminutywności – 7, utworzonych za pomocą formantu *-ynie* – 5 oraz 1 za pomocą sufiksu *-any*.

Nazwy o dwuznacznych podstawach to: *Dobrzany*, *Łubiany*, *Pomorzany*, *Rytwiany*. Nazwy, być może, patronimiczne: *Bielawce*, br., XVI, *Brzozdowce*, mikoł., XV, *Chyszowice*, gród., XV, *Czułowice*, gród., XV, *Czyżyce*, żyd., XV, *Drozdowice*, gród., XV, *Grzybowice*, nest., XV, *Hrebeńce*, nest., XIV, *Hołoskowice*, br., XVI, *Jasionowce*, zł., XV, *Krechowice*, roż., XVI, *Krostkowice*, zł., XV, *Lesienice*, pust., XV, *Leśniowice*, gród., XV, *Leśniowice*, pust., XIV, *Lipowce*, przm., XV, *Orzechowce*, br., XVI, *Pletenice*, przm., XV, *Szyszkowce*, br., XVI (18 nazw). Nazwy etniczne lub zawodowe to: *Ciemierzyńce*, przm., XIV (1 nazwa). Nazwy etniczne lub rodowe to: *Buczaty*, gród., XVI (1 nazwa). Nazwy o nie do końca sprecyzowanym znaczeniu to: *Pczany*, żyd., XV, *Przełbice*, jaw., XV, oraz zupełnie niejasna: *Olbynie*, kam., XV.

Widoczne jest zróżnicowanie geograficzne nazw tego typu, wyraźnie uzależnione od fizjografii. Wiele miejscowości znajduje się na terenach bezleśnych z dobrą glebą, zasiedlonych od dawna. Częstotliwość występowania nazw etnicznych jest większe na północy niż na południu, co jest odbiciem warunków osadniczych: lepszych na północy, gorszych na południu. Nazwy etniczne należą do starych typów nazewniczych, dlatego są liczniejsze na terenach dawniej zasiedlonych¹⁷. W północnej części rzeki płyną szerokimi, zabagnionymi dolinami. W północno-zachodniej części ziemi lwowskiej wznosi się grzbiet Roztocza, przechodzący ku wschodowi w podłużne rozpłaszczone grzędy, porozdzielane szerokimi dolinami (Kulikowska, Grzędzka, Grzybowicka), gdzie znajdują się pokłady węgla brunatnego (Skwarzawa, Glińsk). We wschodniej części Roztocza gleby są znacznie gorsze i teren słabo zaludniony. Podole jest porozcinane głębokimi jarami dopływów Dniestru, tworzącego szeroką dolinę, przedzielającą południową część ziemi lwowskiej, którą zalegają doliny rzek górskich i wzgórz podkar-

¹⁶ M. Sulisz, *Budowa słowotwórcza nazw etnicznych w języku polskim*, „Rozprawy Komisji Językowej Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego” 7(1969), s. 293.

¹⁷ Malec, dz. cyt., s. 212.

packich, pokrytych częściowo nieurodzajną glebą¹⁸. Warunki te musiały oddziaływać na stosunki osadnicze. W północnych powiatach ziemi lwowskiej stan nazw etnicznych jest następujący: w żydaczowskim – 18 nazw (1,6% z 10,6%), w gródeckim – 16 nazw (1,45% z 5,4%), w pustomytskim – 15 nazw (1,36% z 11,9%) oraz w złoczowskim – 15 nazw (1,36% z 8,1%), w brodzkim – 11 (1% z 6,19%), w przemysłańskim – 10 (0,9% z 7,6%), w mikołajowskim – 6 (0,5 % z 4,9%); w powiatach skrajnych, przynależnych także do innych ziem: w nesterowskim – 8 (0,72% z 6,19%), w kamioneckim – 8 (0,72% z 4,8%), w zborowskim – 7 nazw (0,63 z 5,8%), w jaworowskim – 6 (0,54 % z 5,5%) oraz brzeżańskim – 6 (0,54% z 3,4%), w samborskim – 4 (0,36% z 1,4%), w buskim – 3 (0,27 % z 2,5%), natomiast w powiatach południowych: rohatyńskim i dolińskim – po 4 (0,36 % z 3,8% i z 4,7%), w rozniatowskim – 2 (0,18 % z 2,4%). Etonimy nie występują natomiast w powiatach: kałuskim, skolskim, stryjskim i kozowskim.

Nazwy polskie w systemie toponimicznym ziemi lwowskiej są przede wszystkim rezultatem żywej akcji kolonizacyjnej polskiej prowadzonej głównie od 2. poł. XIV w. do schyłku wieku XVI¹⁹. Nie ma dowodów na masowy ruch ludności polskiej z zachodu na wschód w tym czasie²⁰. Milczenie źródeł jednak nie eliminuje możliwości takiej migracji. Materiały z 2. poł. XV w. udowadniają obecność żywiołu polskiego we wszystkich istniejących miastach w ziemi lwowskiej. Pozwalają także dopuszczać przewagę elementu polskiego nad niemieckim²¹. Natomiast penetracja polskiego etnosu w akcjach prowadzonych przez warstwy plebejskie ma ograniczone rozmiary. Jej zasięg sprowadzający się do centralnej i zachodniej części ziemi lwowskiej, nikły wpływ na intensyfikację osadnictwa wymagają określenia tej kolonizacji mianem infiltracji²². Wsie o zwiększonej ilości mieszkańców polskiego pochodzenia grupują się w wyraźnie zaznaczony zespół osad skupiony wokół Lwowa. Odpowiada to XX-wiecznemu i nawet dzisiejszemu stanowi rozsiedlenia ludności wyznania rzymskokatolickiego, który pochodzi z czasów dawniejszych. Największe ze skupień wiernych rzymskokatolickich to skupienia podolskie, przemyskie i już wspomniane lwowskie. Uwidacznia się to zarówno w liczbie, jak i w rozproszeniu nazw o cechach

¹⁸ Persowski, dz. cyt., s. 5-6.

¹⁹ A. Janeczek, *Polska ekspansja w ziemi lwowskiej w XIV-XVI w.*, „Przegląd Historyczny” 69(1978), s. 597-620.

²⁰ Tamże, s. 601.

²¹ Tamże, s. 605.

²² Tamże.

polskich i spolszczonych. Wszystkie te analizowane nazwy funkcjonują jako nazwy polskie o cechach czysto polskich, w formie hybrydalnej oraz ruskiej.

Nazwy o cechach polskich (nie ujawniające cech ukraińskich, tj. staroruskich lub ukraińskich):

a) genetycznie neutralne (polskie lub ukraińskie): *Bobrczany*, zł., XV, *Borynie*, żyd., XV, *Brzeżany*, brz., XIV, *Buczaty*, gród., XVI, *Czechy*, br., XV, *Czerlany*, gród., XV, *Czestynie*, kam., XV, *Czyszki*, busk., XVI, *Czyszki*, pust., XV, *Dobrzany*, gród., XV, *Doliniany*, gród., XV, *Doliniany*, roh., XV, *Jezierzany*, roh., XV, *Kurzany*, brz., XV, *Łopuszany*, zb., XVI, *Łubiany*, mikoł., XV, *Nagórzany*, pust., XVI, *Olszany*, jaw., XV, *Oszany*, mikoł., XV, *Pieczychwosty*, kam., XV, *Pleśniany*, zb., XVI, *Podniestrzany*, żyd., XV, *Pomorzany*, zł., XV, *Popielany*, pust., XVI, *Potoczany*, brz., XIV, *Prusy*, pust., XIV, *Przedrzyniechy*, nest., XIV, *Rachynie*, dol., XV, *Rudnice*, kam., XIV, *Rytwiany*, zb., XV, *Strzygi*, kam., XV, *Trawotłoki*, zb., XVI, *Tuczepy*, gród., XV, *Tuligłowy*, gród., XV, *Turady*, żyd., XVI (35 nazwy);

b) ze względu na cechy morfologiczne: *Brzuchowice*, pust., XVI, *Chyszowice*, gród., XIV, *Czołowice*, gród., XV, *Czyżyce*, żyd., XV, *Drozdowice*, gród., XV, *Grzybowice*, nest., XV, *Krostkowice*, żyd., XV, *Krzywice*, zł., XV, *Leśniowice*, gród., XV, *Lesienice*, gród., XV, *Leśniowice*, pust., XIV, *Niesmiennicze*, nest., XIV, *Obłaźnice*, żyd., XV, *Przełbice*, jaw., XV (14 nazw);

c) ze względu na cechy leksykalne: *Niemcy Podłubieckie*, jaw., XIX, *Rozworzany*, zł., XIV, *Rzeczyczany*, gród., XVI, *Stawczany*, pust., XIV, *Witwice*, dol., XV (5 nazw);

d) ze względu na obcą podstawę: *Tadany*, kam., XV (1 nazwa);

e) nierozpoznawalna co do swojej językowej genezy jest nazwa pochodna od podstawy polskiej lub ukraińskiej: *Olbynie*, kam., XV (1 nazwa).

Nazwy o cechach ukraińskich:

a) ukraińskie cechy fonetyczne występujące w temacie, formancie oraz na ich styku:

ø (pol. o): *Łodziany*, roż., XVI,

'a (pol. ę): *Piatniczany*, żyd., XV,

$u < q$ (pol. q , $ę$): *Dublany*, nest., XV, *Dubrowlany*, żyd., XVI, *Łuczany*, żyd., XV,

$i < psł. *ě$ (pol. e , a): *Duliby*, żyd., XV,

$e + T < psł. *e + T$ (pol. $ó + T$): *Ledańce*, przm., XV,

$TotoT < psł. *TolT$ (pol. $Tłot$): *Dołobowice*, sam., XV, *Hołoskowice*, br., XVI, *Połonice*, busk., XV, *Wołochy*, br., XVI,

$oł < l'$ (pol. il): *Wołczuchy*, gród., XV,

$cz < psł. *tj$ (pol. c): *Pczany*, żyd., XV,

$h < *g$ (pol. g): *Czołhany*, dol., XIV, *Czołhańce*, jaw., XV, *Haliczany*, gród., XV, *Hliniany*, zł., XIV, *Horbacze*, pust., XV, *Hrebeńce*, nest., XIV (też ukr. r zamiast pol. rz), *Jatwiahy*, żyd., XV (też ukr. $á$ zamiast pol. $ę$), *Mohylany*, nest., XIV, *Nahorce*, żyd., XV i *Nahorce*, kam., XIV i *Nahorce*, nest., XV, *Peczenihy*, zł., XIV, *Podhajce*, sam., XV, *Podhajce*, zł., XV, *Podhorce*, busk., XV, *Podhorce*, mikoł., XV, *Pohorce*, sam., XIV, *Pohorylce*, zł., XV, *Stryjańce > Stryhańce*, brz., XVI, *Stuhynie*, br., XVI, *Uherce*, zł., XVI, *Uherce*, gród., XV, *Zahorce*, zł., XV,

spółgłoska twarda przed prasłowiańską samogłoską przednią: *Neterpińce*, zb., XIX, *Pletenice*, przm., XV,

l epentetyczne: *Dąbrowlany*, pust., XV, *Szumłany*, brz., XV,

$r < r'$ (pol. rz): *Krechowice*, roż., XVI, *Premyślany*, przm., XV, *Pryśowce*, zb., XVI, *Wyrblany*, jaw., XV (też l epentetyczne);

b) cechy morfologiczne:

sufiks $-(aw)ce$: *Bielawce*, br., XVI, *Bołszowce*, roh., XV, *Bryńce*, żyd. XIV, *Brzozdowce*, mikoł., XV, *Jasionowce*, zł., XV, *Lipowce*, przm., XV, *Młynowce*, przm., XIV, *Młynowce*, pust., XV, *Młynowce*, zb., XV, *Orzechowce*, br., XV, *Pieniakowce*, br., XVI, *Podborce*, pust., XV, *Podbercice*, pust., XV, *Podkamięńce*, br., XV, *Podleśce*, zł., XV, *Podlipce*, zł., XV, *Podolce*, sam., XV, *Ponikowce*, br., XV, *Szyszkowce*, br., XVI, *Zabłotce*, br., XV, *Zabłotowce*, żyd., XV, *Zaleśce*, żyd., XV, *Założce*, zb., XV, *Zarudce*, nest., XIV,

sufiks $-yńce$: *Ciemierzyńce*, przm., XIV, *Dobrzyńce*, przm., XV, *Kaplińce*, brz., XVI, *Woskrzeźmińce*, roh., XV,

sufiks $-ańce$: *Żółtańce*, kam., XIV;

c) cechy leksykalne: *Czerkasy*, pust., XV, *Czuczenosy*, przm., XV, *Czuczenosy*, gród., XV, *Krasnosielce*, zł., XV, *Laszki*, jaw., XVI, *Laszki* (*Dol-*

ne), mikoł., XVI, *Laszki (Górne)*, mikoł., XV, *Laszki (Królewskie)*, przm., XV, *Laszki (Murowane)*, pust., XV (znaczeniowo Laszki są świadectwem obecności polskiego żywiołu na tym terenie), *Nowosielce*, przm., XV, *Nowosielce*, pust., XV, *Nowosielce*, żyd., XV, *Nowosielce*, dol., XVI, *Pokrowce*, żyd., XVI, *Wyżniany*, zł., XIV – ogółem 79 nazw.

Powyższy przegląd ujawnił 89 (61,3 %) nazw noszących cechy ukraińskie (staroruskie lub ukraińskie), 20 (13,7%) nazw polskich oraz 35 (24,1%) nazw interpretowanych jako formy z cechami polskimi bądź ukraińskimi oraz 1 (0,6%) nierozpoznawalną co do swojej językowej genezy. Nazwy etniczne o cechach ukraińskich, w stosunku ogólnej liczby miejscowości, stanowią 8,1%, w tym dla poszczególnych powiatów: br. 10 (0,91% z 6,19%), brz. 3 (0,27% z 3,4%), busk. 2 (0,1% z 2,5%), dol. 2 (0,1% z 4,7%), gród. 4 (0,36% z 5,4%), jaw. 3 (0,27% z 5,5%), kam. 2 (0,1% z 4,8%), mikoł. 4 (0,36% z 4,9%), nest. 5 (0,45% z 6,19%), przm. 10 (0,91% z 7,6%), pust. 8 (0,72% z 11,9%), roh. 2 (0,18% z 3,8%), roż. 2 (0,18% z 2,4%), sam. 4 (0,36% z 1,4%), zb. 3 (0,27% z 5,8%), zł. 11 (0,91% z 8,1%), żyd. 12 (1,09% z 10,6 %). Nazwy etniczne o cechach polskich w stosunku ogólnej liczby miejscowości stanowią 4%, w tym dla poszczególnych powiatów: br. 1 (0,09 % z 6,19%), brz. 3 (0,27 % z 3,4%), busk. 1 (0,09% z 2,5%), dol. 2 (0,1% z 4,7%), gród. 12 (1% z 5,4%), jaw. 3 (0,27% z 5,5%), kam. 5 (0,45% z 4,8%), mikoł. 2 (0,1% z 4,9%), nest. 3 (0,27% z 6,19%), pust. 7 (0,63% z 11,9%), roh. 2 (0,18% z 3,8%), zb. 4 (0,36% z 5,8%), zł. 4 (0,36% z 8,1%), żyd. 6 (0,45% z 10,6 %). Nazwy etniczne o cechach polskich nie występują w powiatach: kałuskim, kozowskim, przemyślańskim, rożniatowskim, samborskim, skolskim, sokalskim, stryjskim, natomiast nazwy o cechach ukraińskich w kałuskim, skolskim, stryjskim i kozowskim. Ich liczba wyraźnie zwiększa się z zachodu na wschód (zob. zagęszczenie w powiatach złoczowskim, żydaczowskim, przemyśkim). Najlepszym określeniem dla opisanego obszaru zagęszczenia nazw o cechach polskich na terenie historycznej ziemi lwowskiej byłoby ich spore rozproszenie. Pełniejszych danych dostarczy nam zestawienie wszystkich typów semantycznych i formalnych.

WYKAZ SKRÓTÓW

- Abraham – W. Abraham, *Jakób Sterpa Arcybiskup Halicki 1391-1409*, Kraków 1908.
- AGZ – *Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej Polskiej z Archiwum tzw. Bernardyńskiego we Lwowie*, wyd. L. Tatomir, F. K. Liske, A. Prochaska, t. I-XXIV, Lwów 1868-1931.
- ArchS – *Archiwum ksiąg Lubartowiczów Sanguszków w Sławucie*, wyd. Z. L. Radziwiński, t. I-II, Lwów 1887-1888.
- BrSE – A. Brückner, *Słownik etymologiczny języka polskiego*, Warszawa 1957.
- ChudP – M. Ł. Chudas, M. O. Demczuk, *Pochodzenia ukraińskich przykarpatських nazw naselonych punktów (widantropionimi utworenja)*, Kyjiv 1991.
- ChudU – M. Ł. Chudas, *Ukraiński karpatський i przykarpatський nazwy naselonych punktów (utworenja wid słow'jans'kich awtochtonnych widkompozytnych skoroczonych osobowych własnych imen)*, Kyjiv 1995.
- DomN – J. Domański, *Nazwy miejscowości dawnego Wrocławia i dawnego okręgu wrocławskiego*, Warszawa 1967.
- Horn – M. Horn, *Miejski ruch osadniczy na Rusi Czerwonej do końca XV w.*, „Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych” 35(1974), s. 50-75.
- HornK – M. Horn, *Miejski ruch osadniczy na Rusi Czerwonej w latach 1501-1648*, „Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Powstańców Śląskich w Opolu” Seria A, Historia 13(1975), s. 29-36.
- HrB – D. Hrinchenko, *Słownik ukraińskiej mowy*, t. I-IV, Kyjiv 1907-1909.
- HrabecZ – S. Hrabec, *O nazwie miejscowej Zawichost i podobnych nazwach żartobliwych*, „Język Polski” 26(1946), s. 80-82.
- HrNH – S. Hrabec, *Nazwy geograficzne Huculszczyzny*, Kraków 1950.
- IstL – *Istorijska mist i sil ukrajins'koj RSR, L'wiws'ka oblast'*, red. I. P. Kryp'jakiewicz, Kyjiv 1968.
- IstT – *Istorijska mist i sil ukrajins'koj RSR, Ternopil's'ka oblast'*, red. I. P. Kryp'jakiewicz, Kyjiv 1973.
- Jabł – *Atlas historyczny Rzeczypospolitej Polskiej. Epoka przełomu z XVI na XVII. Dział II: Ziemia Ruskie Rzeczypospolitej*, oprac. A. Jabłonowski, Warszawa-Wiedeń 1899-1904.
- JaneczP – A. Janeczek, *Podhoraj – zaginiony gród pogranicza polsko-ruskiego*, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej” 1985, nr 1-2, s. 3-26.
- JaneczPol – A. Janeczek, *Polska ekspansja w ziemi lwowskiej w XIV-XVI w.*, „Przegląd Historyczny” 69(1978), s. 597-620.
- JanuszL – J. Bohdan, *Z pradziejów ziemi lwowskiej*, Lwów 1913.
- JanuszT – A. Czółowski, B. Janusz, *Przeszłość i zabytki województwa tarnopolskiego*, Tarnopol 1926.
- JuUTH – M. Jurkowski, *Ukraińska terminologia hydronimiczna*, Wrocław 1971.
- Korbut – G. Korbut, *Wyrazy niemieckie w języku polskim pod względem językowym i cywilizacyjnym*, Warszawa 1935.
- Kosyl – Cz. Kosyl, *Nazwy miejscowe dawnego województwa lubelskiego*, Wrocław 1978.
- Kur – S. Kuraś, *Zbiór dokumentów małopolskich*, t. I-VIII, Kraków 1974-1977.

- Kurkina Ł. – W. Kurkina, *Nazwanija bołot w stawjanskich jazykach*, „Etimologija” 9(1967), s. 129-144.
- L M. – S. B. Linde, *Słownik języka polskiego*, t. I-VI, Lwów 1854-1860.
- Lubaś – W. Lubaś, *Nazwy miejscowe południowej części województwa krakowskiego*, „Prace Onomastyczne” 9(1968).
- LWR – *Lustracja województwa ruskiego 1661-1665*, cz. 2, wyd. K. Arłamowski i W. Karput, Wrocław 1974.
- ŁCh – Ł. Charewiczowa, *Dzieje miasta Złoczowa*, Złoczów 1923.
- Mak – S. Makowiecki, *Słownik botaniczny łac.-matoruski*, Kraków 1936.
- MLach – W. Makarski, *Jeszcze o Lachu – Lęchu - Lechu*, „Roczniki Humanistyczne” 41(1993), z. 6, s. 43-51.
- Mor – М. Морочкин, *Sławjanskij imjenostow ili sobranije stawjanskich licznich imjen w alfawitnom porjadkje*, Sankpjetjeburg 1868.
- Mosz – K. Moszyński, *Uwagi o terminologii topograficznej oparte przeważnie na materiale białorusko-polskim*, Lwów 1918, Archiwum Nauk Antropologicznych Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, t. 1, nr 5.
- MPrzem – W. Makarski, *Nazwy miejscowości dawnej ziemi przemyskiej*, Lublin 1999.
- MRP – *Matricularum Regni Poloniae summaria*, cz. 1-3, wyd. T. Wierzbowski, Warszawa 1905-1919.
- Nal – J. Nalepa, *Jaćwiegowie. Nazwa i lokalizacja*, Białystok 1964.
- Nal2 – J. Nalepa, *Prapolski bastion toponimiczny w Bramie Przemyskiej i Łędzanie*, „Onomastica” 36(1991), s. 5-45.
- Paw. – S. Pawłowski, *Ludność rzymskokatolicka w polsko-ruskiej części Galicji*, Lwów 1919.
- PersL – F. Persowski, *Lachowie, Lendizi, Lenzaninoi w nazewnictwie X wieku*, Przemysł 1958.
- PersO – F. Persowski, *Osady na prawie ruskiem, niemieckiem i wołoskiem w ziemi lwowskiej*, Lwów 1927, *Badania z Dziejów Społecznych i Gospodarczych*, z. 3.
- Pluskota – T. Pluskota, *Nazwy miejscowe ziem ruskich Rzeczypospolitej XVI-XVIII w. Toponimia Ukrainy i pogranicza polsko-ukraińskiego*, Bydgoszcz 1998.
- Podlawska – D. Podlawska, *Nazwy etniczne z sufiksami -any i -ice na terenie Polski*, „Onomastica” 27(1972), s. 65-82.
- Proch – A. Prochaska, *Materiały archiwalne wyjęte głównie z Metryki Litewskiej od 1348 do 1607*, Lwów 1890.
- Red – J. K. Redko, *Suczasnij ukrajins'ki przywiszcza*, Kyjiw 1966.
- Rich – R. Richhardt, *Polnische Lehnwörter im Ukrainischen*, Berlin 1957.
- RNaz – K. Rymut, *Nazwiska Polaków*, t. I-II, Kraków 1999-2001.
- RospSE – S. Rospond, *Słownik etymologiczny miast i gmin PRL*, Wrocław 1984.
- Roz – W. Rozow, *Ukrajński hramoty XIV w. i nepuoї половуну XV в.*, t. I, Kyjiw 1928.
- Rozw – J. Rozwadowski, *Studia nad nazwami wód słowiańskich*, „Prace Onomastyczne” 1(1948).
- RŚłuż – K. Rymut, *Służebne i zawodowe nazwy miejscowe w Małopolsce*, „Onomastica” 20(1975), s. 143-168.
- Rud – J. Rudnicki, *Nazwy geograficzne Bojkowszczyzny*, Lwów 1939.

- Sch – *Szematyzm Mytropol. Archidiecezji hreko-katołyckiej L'wows'kiej na rok 1882, 1908*, L'wow.
- SEM – *Słownik etymologiczno-motywyacyjny staropolskich nazw osobowych*, t. I-VI, red. A. Cieślowska, M. Malec, K. Rymut, Kraków 1995-2000.
- SG – *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich*, red. F. Sulimierski, B. Chlebowski i W. Walewski, t. I-XV, Warszawa 1880-1902.
- Smocz – P. Smoczyński, *Problematyka polskich nazw służebnych w oświetleniu historyków i językoznawców*, „Annales UMCS” Sectio F, 27(1972), s. 161-196.
- SNazw – *Słownik nazwisk współcześnie w Polsce używanych*, wyd. K. Rymut, t. I-X, Kraków 1992-1994.
- Soch – S. Sochaniewicz, *Wójostwa i sołystwa pod względem prawnym i ekonomicznym w ziemi lwowskiej*, Lwów 1921.
- SP – *Słownik polszczyzny XVI w.*, t. I, Wrocław 1969.
- Spsł – *Słownik prasłowiański*, red. F. Sławski, t. I-VI, Wrocław 1974-1991.
- SSNO – *Słownik staropolskich nazw osobowych*, red. W. Taszycki, t. I-VII, Wrocław 1965-1987.
- SSS – *Słownik starożytności słowiańskich*, red. W. Kowalenko, G. Labuda, i T. Lehr-Spławiński, t. I-VI, Wrocław 1961-1991.
- Sstp – *Słownik staropolski*, t. I-X, red. S. Urbańczyk, Warszawa 1953-1993.
- SUM – *Słownik ukrajins'koi mowy*, t. I-XI, red. I. K. Biłodid, Kyjiw 1970-1980.
- SW – *Słownik języka polskiego* [tzw. warszawski], t. I-VIII, red. J. Karłowicz, W. Niedźwiedzki, A. Kryński, Warszawa 1908-1927.
- Tup – N. M. Tupikow, *Słowar' drjewnje-russkich licznich sobstwjennych imjen*, w: *Zapiski Otděljenija Russkoj i Stawjanskoj Archjeologij*, t. VI, red. S. O. Płatanow, Sankpjeterburg 1903.
- URE – *Ukrajinska radjans'ka encyklopedija*, t. III, red. M. P. Bażan, Kyjiw 1979.
- Wasil – T. Wasilewski, *Dulebowie – Łędzianie – Chorwaci. Z zagadnień osadnictwa plemiennego i stosunków politycznych nad Bugiem, Sanem, i Wisłą w X wieku*, „Przegląd Historyczny” 1976, s. 181-194.
- WilkońO – A. Wilkoń, *Nazwy miejscowe typu Tyszowce, Witoszyńce w języku polskim*, „Onomastica” 12(1967).
- WilkońT – A. Wilkoń, *Nazwy typu Tuczępy, Tumidaj w języku polskim*, „Onomastica” 10(1965), s. 151-158.
- Zal – J. Zaleski, *Nazwy województwa tarnopolskiego*, „Prace Onomastyczne” 31(1987).
- Zam – B. Zamorski, *Kronika Pomorzańska według miejscowych źródeł opowiedziana*, Lwów 1867.
- ŹdźA – *Regestra poborowe, Polska XVI w pod względem geograficzno – statystycznym*, t. VII, cz. 1: *Ruś Czerwona*, opisana przez A. Jabłonowskiego, Warszawa 1902, *Źródła Dziejowe*, t. 18, cz. 1.
- ŹdźB – *Bona regalia Onerata, Polska XVI wieku pod względem geograficzno-statystycznym*, t. VII, cz. 1: *Ruś Czerwona*, opisana przez A. Jabłonowskiego, Warszawa 1902, *Źródła Dziejowe*, t. 18, cz. 1.

arch. – archaiczny
bałt. – bałtycki

pod. – podstawa
pol. – polski

celt. – celtycki	poł. – połowa
daw. – dawny	pow. – powiat
dok. – dokument	przew. – przewiskowy
dzierż. – dzierżawczy	psł. – prasłowiański
etn. – etniczny	rel. – relacyjny
germ. – germański	rod. – rodowy
jęz. – język	ros. – rosyjski
k. – koło	rum. – rumuński
l. – liczba	rus. – ruski
m. – miasto	słow. – słowiański
mn. – mnogi	służ. – służebny
miejsc. – miejscowy	strus. – staroruski
mikoł. – mikołajowski	tj – to jest
n. – nazwa	top. – topograficzny
niem. – niemiecki	tur. – turecki
np. – na przykład	ukr. – ukraiński
odos. – odosobowy	w. – wodny
os. – osobowy	woł. – wołoski
patr. – patronimiczny	wschł. – wschodniosłowiański
pk. – przysiółek	zag. – zaginiony
plem. – plemienny	zach. – zachodni
płn. – północny	

SRÓTY POWIATÓW I REJONÓW NA UKRAINIE

br. – brodzki	przm. – przemysłański
brz. – brzeżański	pust. – pustomycki
busk. – buski	roh. – rohatyński
dol. – doliński	roz. – rozniatowski
gród. – gródecki	sam. – samborski
IF. – iwano-frankowski	T. – tarnopolski
jaw. – jaworowski	zb. – zborowski
kam. – kamionecki	zł. – złoczowski
L. – lwowski	żyd. – żydaczowski
nest. – nesterowski	

ETHNIC NAMES IN THE HISTORICAL LVOV REGION

Summary

The analysis in this paper is based on the ethnic names of the places situated in the area of the historical Lvov region that constitute ca. 13 per cent of the overall onomastics. Among the ethnic names from the ancient Lvov region the following semantic groups have

been distinguished: the names defining inhabitants with respect to their field properties, names indicating the origin of inhabitants from a concrete place, the names most often of a *przezwiśkowe* character, indicating people's psychical and physical traits, names indicating the national origin of their inhabitants (the so-called tribal names). The ethnic names from the territory of the historical Lvov region manifest some peculiarities: in reference to the surrounding lands they constitute a relatively large group; the presence of the ending *-ynie* (eight names, e.g. *Nahorynie*); the prevalence of names formed by means of the formant *-(ań // -yń)ce* – 53. Polish names in the toponimic system of the Lvov region result, above all, from an energetic Polish colonisation action conducted mainly from the second half of the 14th c. until the end of the 16th. The above overview showed 89 (61.3%) names bearing Ukrainian traits (Old-Russian or Ukrainian), 20 (13.7%) Polish names and 35 (24.1%) names interpreted as forms with Polish or Ukrainian traits and 1 (0.6%) unrecognised as to their linguistic genesis. The best definition for the description of the areas where Polish names were frequent in the territory of the historical Lvov region would be their considerable dispersion. The number of ethnic names of Ukrainian traits is clearly increasing from the West to the East, see their density in the *Złoczów*, *Żydaczów*, and *Przemyśl* regions. More complete data will be provided by a list of all semantic and formal types.

Translated by Jan Kłos

Słowa kluczowe: ziemia lwowska, nazwa etniczna, nazwa hybrydalna, nazwa o charakterze *przezwiśkowym*.

Key words: the Lvov region, ethnic name, hybrid name, name of a nickname character.